

[Buhl.]

holdet laa ved Afslutningen af de forrige Forhandlinger. Jeg kan naturligvis ikke tale personligt med, da jeg ikke deltog i disse Forhandlinger, men efter at jeg nu har lyttet spændt til den Redegørelse, som det ærede Medlem har givet, maa jeg sige, at jeg har ikke deri fundet noget som helst Holdepunkt for, at der er truffet en politisk Aftale om, at der ikke skulde kunne fremsættes Forslag som nu sket angaaende Doms-mænd eller offentlig Votering i Højesteret. Man kan fra de forskellige Sider have haft større eller mindre Fornemmelser i Retning af, hvad der skulde ske i den nærmeste Fremtid, men jeg synes ikke, der er noget Holdepunkt for, at der skulde være truffet nogen Aftale i saa Henseende.

Naar det ærede Medlem henviste til, at mit Partis daværende Ordfører i Folketinget talte om, at man nu endelig var kommet til Afslutning af det mangeaarige Arbejde, der har været i Gang med Hensyn til den almindelige Revision af Retsplejeloven, er det utvivlsomt saadan, at denne Udtalelse slet ikke er fremsat med Henblik paa de Spørgsmaal, man beskæftiger sig med i det foreliggende Lovforslag. Man havde jo — som det ogsaa er nævnt — Aar efter Aar siden Retsplejelovens Ikrafttræden beskæftiget sig med Forslag til Ændringer i Loven, og det var vel hele denne, om jeg saa maa sige, mere tekniske Revision af det samlede Lovkompleks, som man i 1932 mente at være kommet til en foreløbig Afslutning af. Det var saare naturligt, at den Mand, som i Folketinget fra vor Side særlig havde beskæftiget sig med disse Spørgsmaal gennem Aarene, følte Trang til at udtrykke sin Tilfredshed med, at man endelig var naaet til Afslutning af hele dette almindelige tekniske Revisionsarbejde. Man maatte jo ogsaa igennem med dette Arbejde af Hensyn til den nye Straffelovs Ikrafttræden, da man ellers vilde have forsinket denne. Det er jo allerede fremført af den højtærede Justitsminister, at han klart har forbeholdt sig at kunne komme igen med de Spørgsmaal, der stod tilbage; og det siger sig selv, at mit Parti lige saa lidt som den højtærede Minister skulde kunne gaa med til at indstille Arbejdet med Retsplejelovgivningen, saa længe der var saa vigtige Reformere tilbage som dem, det her drejer sig om. Jeg tør roligt hævde, at i den Forstand har der aldrig fra vor Side været Tale om en Afslutning af Arbejdet.

Det foreliggende Lovforslag gaar først og fremmest ud paa en videre Udvikling af Befolkningens Deltagelse i Strafferets-

plejen, dels ved at indføre Domsmandsinstitutionen, dels ved at lade Nævningerne deltage i Strafudmaalingen. Der er jo dem, som ser med megen Skepsis paa Nævningeinstitutionen, men det er min absolutte Overbevisning, at det fremfor alt er Nævningerne, vi kan takke for, at der er kommet en ny og bedre Aand ind i vor Strafferetspleje. Jeg skal indrømme, at der er flere Nævningekendelser, som er blevet kritiseret, og i enkelte Tilfælde med Rette, men naar det hele Regnestykke skal gøres op, bliver dette Forhold kun til et ringe Minus i de store Goder, som Institutionen har medført. Nævningernes Betydning ligger ikke blot i selve de Afgørelser, de træffer, men deres Medvirken tvinger hele Rettergangen over i et almenmenneskeligt Leje, som jeg roligt tør sige, Juristerne ikke vilde have fundet af sig selv, og deres Medvirken tvinger Befolkningen og Lovgivningsmagten til at interessere sig for de strafferetlige Problemer, for hele Strafferetsplejen, i en ganske anden Grad, end Tilfældet har været før i Tiden.

Det er derfor naturligt, at der fra vor Side er stærkt Ønske om, at der ogsaa kommer Repræsentanter for Befolkningen til at medvirke i Paakendelsen af de Sager, som ikke gaar til Nævningeting. Man vil jo derved opnaa den dobbelte Sikkerhed, som ligger i, at de juridiske Synspunkter og den jævne Mands Opfattelse bliver afprøvet imod hinanden, og der er for mig ingen Tvivl om, at Resultatet heraf vil spores ikke blot i Dommene, men ogsaa i Rettens hele Arbejdsmaade.

Det er rigtigt, som det gentagende er blevet fremhævet, at Lægdommerne i Virkeligheden er den bedste Garanti for, at de Principper, hvorpaa den moderne Retspleje bygger, bliver gennemført — og gennemført i deres fulde Udstrækning, saaledes som det er ønsket fra Befolkningens Side. Det viser sig da ogsaa, at et saadant for hele Retsplejen vigtigt Krav som Bevisumiddelbarheden har overordentlig vanskeligt ved at trænge igennem, saa længe der ikke sidder Lægmand i Retterne. Først i det Øjeblik, da Lægmandene kommer til, bliver det, ganske af sig selv — simpelt hen, fordi Lægmand ikke vil finde sig i andet og heller ikke kan arbejde paa anden Maade —, nødvendigt at etablere Bevisumiddelbarhed, saaledes som det jo ogsaa efter Lovforslaget vil ske, naar disse Lægmand kommer til. Selv om man i og for sig kunde gennemføre Bevisumiddelbarheden uden Lægmand, har Erfaringen omvendt vist, at det ikke har været til at trænge igennem med Kravet